

**REFERAT FRA
MØTE I LANDSRÅDET
07.-08.11.02, BRISTOL HOTELL, OSLO**

TIL STEDE

Delegater:

Lokallag med automatisk representasjon

Forskerforbundet ved Høgskolen i Oslo

Oddvar Gimmestad

Forskerforbundet ved NTNU

Søren Hvenekilde

Kristin Dæhli

Forskerforbundet ved Universitetet i Bergen

Gunnar Fermann

Finn Gustavsen

Forskerforbundet ved Universitetet i Oslo

Bjarne Meidell

Karin Gundersen

Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø

Kåre O. Stensløkken

Forskerforbundet ved Høgskolen i Agder

Egil B. Mikalsen (7.11)

Forskerforbundet ved Høgskolen i Bergen

Kjell T. Andresen

Forskerforbundet ved Høgskolen i Stavanger

Eli Bergsvik

Forskerforbundet ved Norges Landbrukshøgskole

Åge Hultgren

Sigurd Rysstad

Vitenskapelige høyskoler

Forskerforbundet ved Norges Musikkhøgskole

Knut Olseng

Forskerforbundet ved Norges Veterinærhøgskole

Torleiv Løken

Høyskoler – private

Forskerforbundet ved Menighetsfakultetet

Sverre D. Mogstad

Høyskoler – statlige

Forskerforbundet ved Høgskolen i Bodø

Jorunn Ubostad

Forskerforbundet ved Høgskolen i Finnmark

Ann Elise Rønbeck

Forskerforbundet ved Høgskolen i Gjøvik

Hans Engenes

Forskerforbundet ved Høgskolen i Nord-Trøndelag

Tor Kvam

Forskerforbundet ved Høgskolen i Sør-Trøndelag

Anja van der Wiel

Forskerforbundet ved Høgskolen i Tromsø

Bjørn Edgar Hall

Forskerforbundet ved Høgskolen i Volda

Arnljot Løset

Forskerforbundet ved Høgskolen i Østfold

Truls Nygaard

Institutt – offentlige

Forskerforbundet ved Nasjonalt folkehelseinstitutt

Jan K. Hongslo

Forskerforbundet ved Forsvarets forskningsinstitutt

Harald Andås

Forskerforbundet ved Havforskningsinstituttet

Åge Høines

Forskerforbundet ved Planteforsk

Petter Marum

Forskerforbundet ved Radiumhospitalet

Guro E. Lind

Institutt – private

Forskerforbundet ved MATFORSK Per Lea
Forskerforbundet ved NINA/NIKU Eldar Gaare
Forskerforbundet ved Nordlandsforskning Merete J. Sollund

Museer og arkiv

Forskerforbundet ved Arkivverket Vilhelm Lange
Forskerforbundet ved Riksantikvaren Ingegerd Holand

Øvrige virksomheter

Forskerforbundet ved UFD Rolf Petter Søvik
Forskerforbundet ved Norges forskningsråd Jan M. Haakonsen

Observatører: Arkivarforeningen

Synne Stavheim (7.11)
Frank Meyer (8.11)
Forskerforbundet ved museer og kulturminnevern Bjørn Fjellheim
Forskerforbundets bibliotekforening Hilde Trygstad
Forskerforbundets forening for administrativt personale Iris Sigdestad
Forskerforbundets forening for forskning i høgskolene Jan Ove Ulstein
Forskerforbundets forening for ingeniørutdanning Erik Bråthen
Forskerforbundets forening for lærerutdanning Kjell Hansen
Forskerforbundets forening ved krigsskolene Halvard Holtane
Norsk meteorologforening Ivar Hjellestad
Professorforeningen ved Universitetet i Oslo Sigurd Skirbekk

Hovedstyret

Kolbjørn Hagen, NTNU - leder
Seunn Smith-Tønnessen, Høgskolen i Agder - nestleder
Dag K. Bjerketvedt, Høgskolen i Telemark
Hege Randi Eriksen, UNIFOB
Einar Jebens, STAMI
Svein Kristiansen, NTNU
Monica Martinussen, Universitetet i Tromsø
Jon Natvig, Høgskolen i Stavanger
Øystein Noreng, BI
Astri Ottesen, Universitetet i Oslo

Sekretariatet

Kari Kjenndalen, generalsekretær
Frank Anthun
Bjørn T. Berg
Lars Petter Eriksen (08.11)
Joar Flynn Jensen
Sigrid Lem
Ingar Myking
Aina Nilsen (07.11)
Unn Rognmo
Gerd Sandvik (07.11)
Elisabeth Tindeland

ÅPNING

Generalsekretær Kari Kjenndalen var dirigent og åpnet møtet. Hun ønsket Landsrådet velkommen.

Opprop

Dirigenten foretok navneopprop.

Blant lokallag med automatisk representasjon hadde en av representantene for Forskerforbundet ved Universitetet i Tromsø forfall. Den andre representanten, Egil Børge Mikalsen, var tilstede 07.11.

I valgkretsen ”Høgskoler – statlige” hadde representanten for Forskerforbundet ved Høgskolen i Sogn og Fjordane forfall.

I valgkretsen ”Fylkeskommuner og kommuner” hadde representanten for Forskerforbundet ved Nordland Fylkeskommune forfall.

Dirigenten redegjorde for det oppsatte programmet.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Innkalling og følgende dagsorden ble godkjent:

”Torsdag 07.11

Kl. 10.00: **Møter i valgkretsene**

Kl. 12.00: Lunsj

Kl. 13.00: **Åpning** ved leder Kolbjørn Hagen

Kl. 13.15: **Forskerforbundets lønnspolitikk – erfaringer fra 2002, strategi for 2003**
Bakgrunnsnotat er utsendt på forhånd.
Innledning ved leder Kolbjørn Hagen

Kl. 14.00: Kaffe

Kl. 14.30: Gruppearbeid

Kl. 15.30: Plenumsdiskusjon med oppsummering av gruppearbeidet

Kl. 17.00: **Forskerforbundets forsikringsordninger – endringer f.o.m. 2003**
Presentasjon ved forsikringsmeglerselskapet BAFO

Kl. 18.00: Slutt dag 1

Kl. 19.30: Aperitiff og middag

Fredag 08.11

Kl. 09.00: **St.prp.nr.1 – Budsjettsituasjonen for forskning og høyere utdanning**
Innledning ved nestleder Seunn Smith-Tønnessen

Kl. 10.00: **Kvalitetsreformen – status**
Innledning ved ass. generalsekretær Sigrid Lem

- Kl. 10.30: Kaffe
- Kl. 11.00: **Pensjonskommisjonens foreløpige rapport og aktuelle seniorpolitiske saker**
Innledning ved juridisk rådgiver Lars Petter Eriksen
- Kl. 11.30: **Åpen post**
- Kl. 12.30: Oppsummering og evaluering
- Kl. 13.00: Lunsj ”

Godkjenning av forretningsorden

Forretningsorden, godkjent av tidligere landsrådsmøter, var lagt ut ved møtets begynnelse.

Vedtak

Forretningsorden ble godkjent.

Leder i Forskerforbundet, Kolbjørn Hagen, fikk så ordet og ønsket delegater og observatører velkommen til det fjerde møtet i Landsrådet. Han mente at Hovedstyret hadde famlet med å finne et godt opplegg for møtene, men syntes nå at de holdt på å finne sin form. Han omtalte også budsjettforhandlingene i Stortinget og situasjonen for budsjettforslaget for forskning og høyere utdanning.

FORSKERFORBUNDETS LØNNSPOLITIKK – ERFARINGER FRA 2002, STRATEGI FOR 2003

Notat om Forskerforbundets lønnspolitikk var utsendt på forhånd. Oversikter over relativ lønnsutvikling og bruk av spenn for ansatte i universitets- og høgskolesektoren samt gruppeoppgaver og gruppeinndeling ble utdelt i møtet.

Innledning

Innledning ved leder i Forskerforbundet, Kolbjørn Hagen.

I innledningen oppsummerte lederen resultatene av årets lønnsforhandlinger både på statlig og kommunalsektor og innen HSH, NAVO tradisjonell, NAVO helse og ABELIA. Han var tilfreds med resultatene av forhandlingene og trakk spesielt frem resultatet på statssektoren med prosenttillegg på tabellen og store pottet til sentrale justeringer og lokale forhandlinger, og den nye tariffavtalen for museene i HSH-området som innebærer at sektorbaserte forskjeller forsvinner.

Når det gjaldt lønnsforhandlingene i 2003 på statssektoren, advarte lederen mot for stor optimisme. Den disponible rammen vil sannsynligvis bli liten, og hovedsammenslutningene vil ha ulike prioriteringer i oppgjøret noe som kan gjøre oppgjøret vanskelig. Lederen spurte om Forskerforbundet fortsatt skal fremme krav om en tredeling av potten. Han ba om synspunkt på hvilke stillinger som bør prioriteres. Når det gjaldt de andre sektorene, spurte lederen blant annet om all lønnsdannelse skal skje lokalt. Han viste avslutningsvis til gruppeoppgavene som var delt ut ved møtets begynnelse.

Kopi av lysark fra lederens innledning i vedlegg 1. Gruppeoppgavene i vedlegg 2.

Kommentarer

I den påfølgende spørsmålsrunden ble blant annet følgende punkter berørt; Betydningen av kompetanseopprykk for den enkeltes lønnsutvikling, stillingsstruktur ved universiteter og høyskoler, forholdet mellom lønn til høgskolelektor/førstestillinger og lektor i skoleverket, følger av "lærerpakken" og lønnsnivået for vitenskapelige toppstillinger.

Utfyllende oppsummering av kommentarene i vedlegg 3.

Oppsummering av gruppearbeidet i plenum:

Hovedstyrets spørsmål er gjengitt i sin helhet i vedlegg 2. Utfyllende oppsummering i vedlegg 3.

GRUPPEOPPGAVER – STATLIG SEKTOR OG OMRÅDER SOM FØLGER DET STATLIGE LØNSSYSTEMET FULLT UT (Gruppe 1-5 og 7)

Spørsmål 1 – Skal det stilles krav om avsetning til de tre elementene; tabelltillegg, sentrale justeringer og lokale forhandlinger?

Alle gruppene gikk inn for at det ble stilt krav om avsetning til de tre elementene.

Spørsmål 2 – Fordeling av disponibel ramme på de tre elementene

Gruppene var fornøyd med årets fordeling mellom de tre elementene selv om flere gjerne hadde sett at en større pott til sentrale justeringsforhandlinger.

Spørsmål 3 – Justeringskrav

Et flertall av gruppene prioriterte toppstillingene/professorstillingene høyest. To grupper prioriterte førstestillingene (førsteamanuensis/førstelektor og forsker (kode 1109)). Deretter ble førstestillinger, administrative stillinger som seniorkonsulent, førstekonsulent (med hovedfag) og kontorsjef, post doktor-, forsker- og bibliotekarstillinger nevnt.

Spørsmål 4 – Rekrutteringsproblemer

Det er vanskelig å rekruttere til vitenskapelige stillinger generelt, men er særlig fagavhengig.

Spørsmål 5 – Mer lokal lønnsdannelse?

Gruppene syntes at årets avsetning til lokale forhandlinger var tilfredsstillende og ønsket ikke større lokal pott.

Spørsmål 6 – Status for lokale forhandlinger i 2002

På grunn av tidsnød rakk bare to av gruppene å behandle spørsmålet. Det viste seg at ingen av lokallagene som var representert i disse gruppene, hadde fullført forhandlingene.

GRUPPEOPPGAVER – VIRKSOMHETER HVOR ALL LØNN FORHANDLES LOKALT (Gruppe 6)

Spørsmål 1 – Erfaringer med binding til statssystemet

Gruppen hadde varierende erfaring. Det ble påpekt at gode oppgjør i staten de siste årene hadde gjort det vanskelig å holde tritt med lønnsutviklingen i statlig sektor.

Spørsmål 2 – Erfaringer som nye forhandlere

Representantene var fornøyd med resultatet, men prosessene hadde vært tidkrevende. Et problem var at forhandlingene skjedde før statsoppgjøret var ferdig, noe som kunne medføre at privat sektor kom på etterskudd.

Spørsmål 3 – Tillitsvalgtressurs

Gruppen hadde også her varierende erfaringer. For eksempel hadde en i NAVO helse ikke tenkt på avsetning av tillitsvalgtressurs, noe som nå vil bli tatt opp. Gruppen etterlyste en oversikt over ressursene til tillitsvalgtarbeid på tvers av sektorene.

Spørsmål 4 – Forskerforbundets bidrag til gjennomføring av forhandlingene i 2003

Forskerforbundet sentralt bør utarbeide statistikk som viser resultatene av forhandlingene. Særlig viktig er informasjon om lønnsnivå/-utvikling for sammenlignbare grupper.

Spørsmål 5 – Rekrutteringsproblemer

Det er generelt vanskelig å rekruttere/beholde, men særlig vanskelig på førstestillings- og professornivå.

Spørsmål 6 – Oppslutning på Forskerforbundets tariffkonferanser

Ansatte i privat sektor har stort arbeidspress, høyt inntjeningskrav og mye reisevirksomhet. Innholdet i og tidspunktet for tariffkonferansene må derfor vurderes, deler av gruppen ønsket ikke konferanse i mai.

Forhandlingsjefen kommenterte og oppsummerte gruppearbeidet. Han viste til at gruppene hadde prioritert avsetning til sentrale justeringsforhandlinger og endringer i lønnplassering for toppstillingene. Han ga videre uttrykk for at oppgjøret i NAVO helse var godt, særlig hadde kliniske ernæringsfysiologer fått et lønnsløft.

Plenumsdiskusjon

I plenumsdiskusjonen ble følgende punkter berørt; Lønnplassering for bibliotekarstillinger, for professor og for forskjellige administrative stillinger, forholdet mellom lønn og arbeidsvilkår samt manglende lønnskompensasjon for nettobudsjetterte virksomheter i forslaget til statsbudsjett for 2003.

Lederen takket for rådene og sa at Hovedstyret vil ta disse med seg i det videre arbeidet frem mot tariffoppgjøret i 2003.

Utfyllende oppsummering av plenumsdiskusjonen i vedlegg 3.

FORSKERFORBUNDETS FORSIKRINGSORDNINGER – ENDRINGER F.O.M. 2003

Presentasjon ved forsikringsmeglerselskapet BAFO.

Det ble gitt en bred orientering om det nye forsikringstilbudet til Forskerforbundet.
Kopi av lysark i vedlegg 4.

OPPSUMMERING AV DAG 1

Under oppsummeringen åpnet dirigenten for kommentarer og innmelding av saker under ”Åpen post” neste dag. Han oppfordret spesielt til innspill om landsrådsmøtene, både om fungering og ressursbruk.

ST. PRP. NR. 1 – BUDSJETTSITUASJONEN FOR FORSKNING OG HØYERE UTDANNING

Innledning ved nestleder Seunn Smith-Tønnessen

I innledningen redegjorde nestlederen for forslaget til statsbudsjett for 2003 for kapitlene forskning og høyere utdanning, ny finansieringsmodell for tildeling av bevilgninger til universiteter og høyskoler og konsekvenser av denne, SkatteFUNNordningen, Forskerforbundets kommentarer til forslaget til statsbudsjett og Stortingets videre arbeid med budsjettforslaget.

Kopi av lysark i vedlegg 5.

Kommentarer

I kommentarene etter innledningen ble nestlederen berømmet for et meget godt innlegg. Det videre arbeidet med Stortingets budsjettforslag ble kommentert, blant annet forholdet mellom manglende lønnskompensasjon, nettobudsjettering og lokal lønnsdannelse.

KVALITETSREFORMEN - STATUS

Innledning ved ass. generalsekretær Sigrid Lem.

I orienteringen ble det gitt en statusrapport over arbeidet i prosjektgruppene med gjennomgang av vedtatte lovendringer, forskrifter og stortingsmeldinger og gjenstående arbeid som Stortingets behandling av stortingsmeldingen om rekruttering og arbeidet med felles lov for offentlige og private institusjoner. Det ble videre orientert om arbeidet på institusjonsnivå med blant annet nye studieløp og fastsettelse av forskrift for bachelor-graden. Det ble også orientert om arbeidet lokalt med organisering og styringsstruktur.

Oppsummering av status for arbeidet med kvalitetsreformen i vedlegg 6.

Kommentarer

I kommentarene etter innledningen ble blant annet forholdet mellom resultatbasert studentbevilgning og mindre grad av eksternt sensur, regelverk for eksternt finansiert virksomhet samt valg av tilknytningsform kommentert. Representantene ble oppfordret til å gi tilbakemelding til sekretariatet om institusjonenes oppfølging av kvalitetsreformen, deriblant valg av styringsstruktur.

PENSJONSKOMMISJONENS FORELØPIGE RAPPORT OG AKTUELLE SENIORPOLITISKE SAKER

Innledning ved juridisk rådgiver Lars Petter Eriksen

Hovedtariffavtalens punkt 5.10.1. - Seniorpolitiske tiltak i staten ble utdelt under innledningen, vedlegg 7.

I innledningen ble pensjonsavtalen om inkluderende arbeidsliv, bestemmelser i gjeldende Hovedtariffavtale (pkt 5.10.1) og forslag i pensjonskommisjonens delrapport med to alternative skisser til pensjonssystem, tatt opp.
Oppsummering av innledningen i vedlegg 3.

Kommentarer

Representantene var særlig opptatt av at dagens pensjonsordning i offentlig sektor med opparbeidede rettigheter ble beholdt og ga klart uttrykk for at Forskerforbundet må avvise Akademikernes utspill om pensjon. Representanter for private institutter viste til at private forskningsinstitutt har ofte knyttet seg til Statens pensjonskasse og etterlyste at Forskerforbundet sentralt arbeidet mer for de som er 60+ i privat instituttsektor som ofte opplever at det er vanskelig å selge prosjekt. Seniorstipend-ordningen som Forskningsrådet tidligere hadde, ble etterlyst. Det ble også uttrykt ønske om fleksibel pensjonsalder oppad.

Uttalelse om pensjon fra Landsrådet

Generalsekretæren redegjorde for Akademikernes uttalelse til Pensjonskommisjonen og uttalelser fra tidligere og nåværende leder, blant annet i media.

Landsrådet vedtok en uttalelse om pensjon. Uttalelsen er sendt Akademikernes styre og er lagt ut på Forskerforbundets nettsider.

Kopi av brevet i vedlegg 8.

ÅPEN POST

Representanten for Forskerforbundet ved NINA/NIKU sa at Forskerforbundet må ta stilling til privatiseringsbølgen i universitets- og høyskolesektoren. De nye selskapene i randsonen til universitetene og høyskolene vil måtte konkurrere på samme marked som de private forskningsinstituttene – her må Forskerforbundet bidra til at disse institusjonene og forskningsinstituttene vurderes samlet og ikke hver for seg. Nå går utviklingen i retning av å bygge opp en stor overkapasitet i forhold til det faktiske markedet. Dette krever samarbeid mellom universitets- og høyskolesektoren og forskningsinstituttene - ikke konkurranse.

Representanten for Forskerforbundet ved Norges forskningsråd etterlyste mer bistand fra FF sentralt knyttet til omstillingene ved institusjonen og lønnsforhandlingene. Han opplever at de andre foreningene lokalt blir bedre ivaretatt av sine moderforeninger. Han ba også om at lokallaget ble orientert om møter som Forskerforbundets ledelse har med institusjonen i forkant av møtene.

Representanten for Forskerforbundet ved Nordlandsforskning stilte en del spørsmål ved Forskerforbundets forsikringsordning særlig knyttet til innføring av en obligatorisk dødsrisiko-, uføre- og familieulykkesforsikring med reservasjonsrett. Hun ba spesielt om at medlemmene ble orientert om reservasjonsretten.

EVALUERING

Flere kommenterte at møtet denne gangen hadde en litt for informativ karakter med få politiske saker. Innleggene bør være enda mer problematiserende og i enda større grad invitere til debatt. Plenumsdiskusjonene og gruppearbeidet hadde fungert godt, og det ble gitt mye ros til innledningen om budsjettsituasjonen. Møtet bør gå over to dager for å fungere godt sosialt. Det var uenighet om eksterne innledere skulle benyttes.

Hovedkonklusjonen etter diskusjonen synes å være at Landsrådet i større grad må legges opp slik at man inviterer til debatt og at organet derigjennom settes i stand til å kunne gi råd i aktuelle saker.

AVSLUTNING

Lederen takket for møtet og for alle innspill og råd og sa at Hovedstyret tar disse med seg i sitt videre arbeid.

FORSKERFORBUNDETS LØNNSPOLITIKK – ERFARINGER FRA 2002, STRATEGI FOR 2003

Vedlagt følger kopi av lysarkene som Forskerforbundets leder, Kolbjørn Hagen, brukte i sin innledning.

Lønnsoppgjøret 2002 - Staten

- Godt oppgjør for svært mange av våre medlemmer
  - 3.1% på lønnstabellen
  - 1.5% til sentrale justeringer
  - 2% til lokal pott
- Sentrale justeringer ga mer enn det dobbelte av pro rata for våre medlemmer. Ikke alle våre krav ble oppfylt
- Den historisk store lokale potten er ikke forhandlet ferdig

Oppgjøret 2002 - kommunal sektor

- All lønnsdannelse skjer lokalt. Resultatene ligger litt i overkant av rammen i statsoppgjøret : 5,5 til ca. 7% pr. 1. mai) i KS-området.
- Forskerforbundet har ca. 3 saker med brudd som går til voldgift
- Forhandlerne stort sett positive til at alt forhandles lokalt
- Forhandlingene i Oslo kommune ikke slutført

Oppgjøret 2002 - HSH-området

- God tariffavtale for museene. Sektorbaserte lønnsforskjeller i forhold til staten er fjernet, eller fjernes raskt etter en opptrappingsplan (3.1% på tabellen, 1.5% til lokale forhandlinger + 2 lønnstrinn i år og minst 2 lønnstrinn neste år osv til statens nivå). Justeringsoppgjør som i staten for museer som følger statens lønnssystem. Ny forhandlingsordning for museer og sykehus.
- Private høyskoler: identisk oppgjør med staten

Oppgjøret 2002 - NAVO etc.

- I NAVO-tradisjonell er NFR, NIFU og UNIFOB ferdig med forhandlingene. Resultat 5.25 - 5.50% pr. 1. april
- I NAVO-helse er forhandlingene i gang. Noen få er ferdige med 6.8 til 20% i tillegg, det siste over to år
- I ABELIA-området (NHO) (gjelder stiftelser og BI) forhandles alt lokalt. Resultat: 5 - ca 6%
Brudd ved Akvaforsk, Byggforsk og BI. Dette gir sentral behandling mellom ABELIA og FF

Oppgjøret 2003 - Staten

- 2003-oppgjøret er et mellomoppgjør. Vi har et stort overheng fra 2002, dvs vi må regne med relativt liten disponibel ramme
- Arbeidsgiver ønsker stor andel til lokal pott
- Andre hovedsammenslutninger (LO, YS) ønsker mindre fordelt lokalt og mer sentralt
- Uklart om vi vil få tradisjonelt justeringsoppgjør i 2003. Motstand mot justeringsoppgjør i deler av Akademikerne.

Viktige spørsmål – staten 2003:

- Skal vi fremme krav om alle tre hovedelementer (prosenttillegg, sentrale justeringer og lokal pott) og hvor stor andel av rammen skal gå til hvert element?
- Hvilke grupper skal prioriteres i et evt justeringskrav?
- Skal vi kreve ekstraordinær pakke til høyere utdanning, begrunnet i kvalitetsreformen eller andre ting?

Viktige spørsmål - andre sektorer

- Skal vi akseptere, evt skal også vi kreve, at all lønnsdannelse skjer lokalt i kommunal sektor, NAVO og ABELIA?
- Hva har virket bra og hva har virket dårlig i forhandlingene i KS, NAVO og ABELIA?
- Bør museene og private høyskoler i HSH-området fortsatt knytte seg så sterkt til resultatene i statlig sektor?

Gruppeoppgaver – Landsrådet høsten 2002

For representanter fra statlige virksomheter og virksomheter som følger det statlige lønssystemet fullt ut

Som nevnt i notatet til Landsrådet må vi anta at den disponible økonomiske rammen ved mellomoppgjøret 2003 blir betydelig mindre enn den disponible økonomiske rammen ved hovedtariffoppgjøret 2002.

Tradisjonelt har oppgjørene på statssektoren blitt fordelt på tre elementer:

1. Tillegg på lønnstabellen
2. Et sentralt justeringsoppgjør, hvor man også har avsatt egne pottter til selektive tiltak, dvs. til bestemte sektorer og stillingsgrupper. Disse potttene forhandles lokalt i forbindelse med de årlige lokale lønnsforhandlingene. (Se punkt 3)
3. Årlige lokale lønnsforhandlinger

Oppgave 1: Er det hensiktsmessig å fremme krav om alle de tre ovennevnte elementene ved mellomoppgjøret 2003?

Oppgave 2: Hvor stor del av den disponible økonomiske rammen bør gå til de enkelte elementene? Begrunn svaret.

Oppgave 3: Hvilke justeringskrav bør vi fremme ved et eventuelt justeringsoppgjør i 2003? Herunder: Hvilke tre stillingskategorier bør vi i prioritere, og i hvilken rekkefølge?

(Eksempel på stillingskategorier: Stillinger i lønnsramme 25, førstestillinger, konsulentstillinger, førstekonsulentstillinger, stillinger i professorgruppen, ledende bibliotekarstillinger, avdelingsdirektørstillinger)

Oppgave 4: I Forskerforbundets høringsuttalelse til rekrutteringsmeldingen har vi tatt til orde for en ekstraordinær ”lønnspakke” rettet mot stillinger i høyere utdanning, og som også omfatter andre stillinger enn de vitenskapelige.

NB. Spørsmålet i denne oppgaven er ikke begrenset til universiteter og høyskoler, men gjelder også de andre virksomhetene som er representert på Landsrådet.

I hvilke stillinger har en de største rekrutteringsproblemene ved din virksomhet?

Oppgave 5: Erfaringene fra kommunal sektor og sykehussektoren, og hvor hele potten forhandles lokalt, tyder på at Forskerforbundets medlemmer jevnt over kommer bedre ut av forhandlingene enn i tidligere år med sentraliserte oppgjør og små pottter til lokale forhandlinger.

Tilsier erfaringene fra i år at vi bør arbeide for mer lokal lønnsdannelse også i det statlige lønssystemet?

Oppgave 6 (hvis gruppen har tid):

Vi ber om en foreløpig statusrapport fra årets lokale forhandlinger i lys av den relativt store lokale potten i år (2%). Hvilke tid og ressurser får man som tillitsvalgt til å forberede og gjennomføre forhandlingene?

Gruppeoppgaver – Landsrådet høsten 2002.

Virksomheter hvor all lønn forhandles lokalt (herunder ABELIA-området, kommunal sektor, NAVO-tradisjonell og NAVO-Helse)

Spørsmål 1:

Selv om hele lønnsoppjøret formelt forhandles lokalt, har flere av virksomhetene knyttet lønssystemet sitt opp mot det statlige lønssystemet og ”overført” resultatet av de årlige lønnsforhandlingene i staten.

Diskuter og gjør rede for de erfaringene man har gjort med bindingene til statssystemet. Er det hensiktsmessig å operere med den samme tilknytningen til statssystemet i fremtiden?

Spørsmål 2:

Både på kommunal sektor og i NAVO-Helse har vi i år helt nye lønssystemer. Diskuter og gjør rede for de ulike erfaringene man har gjort som ”førstegangsreisende” forhandlere i disse nye lønssystemene.

Spørsmål 3:

Hvilke tid og ressurser får man som tillitsvalgt til å forberede forhandlingene?

Spørsmål 4:

På hvilken måte kan Forskerforbundet sentralt bidra til at forhandlingene i 2003 får et best mulig utgangspunkt

Spørsmål 5:

I hvilke stillinger og/eller stillingsgrupper har en de største rekrutteringsproblemene ved din virksomhet?

Spørsmål 6:

Forskerforbundet har de senere årene fått en svært dårlig oppslutning på våre tariffkonferanser og samlinger i privat og kommunal sektor.

Hva kan vi gjøre for å øke oppslutningen om disse arrangementer?

OPPSUMMERING

AV

MØTET I LANDSRÅDET

07.-08.11.02, BRISTOL HOTEL, OSLO

FORSKERFORBUNDETS LØNNSPOLITIKK – ERFARINGER FRA 2002, STRATEGI FOR 2003

Notat om Forskerforbundets lønnspolitikk var utsendt på forhånd. Oversikter over relativ lønnsutvikling og bruk av spenn for ansatte i universitets- og høgskolesektoren samt gruppeoppgaver og gruppeinndeling ble utdelt i møtet.

Innledning

Innledning ved leder i Forskerforbundet, Kolbjørn Hagen.

I innledningen oppsummerte lederen resultatene av årets lønnsforhandlinger både på statlig og kommunalsektor og innen HSH, NAVO tradisjonell, NAVO helse og ABELIA. Han var tilfreds med resultatene av forhandlingene og trakk spesielt frem resultatet på statssektoren med prosenttillegg på tabellen og store pottes til sentrale justeringer og lokale forhandlinger, og den nye tariffavtalen for museene i HSH-området som innebærer at sektorbaserte forskjeller forsvinner.

Når det gjaldt lønnsforhandlingene i 2003 på statssektoren, advarte lederen mot for stor optimisme. Den disponible rammen vil sannsynligvis bli liten, og hovedsammenslutningene vil ha ulike prioriteringer i oppgjøret noe som kan gjøre oppgjøret vanskelig. Lederen spurte om Forskerforbundet fortsatt skal fremme krav om en tredeling av potten. Han ba om synspunkt på hvilke stillinger som bør prioriteres. Når det gjaldt de andre sektorene, spurte lederen blant annet om all lønnsdannelse skal skje lokalt. Han viste avslutningsvis til gruppeoppgavene som var delt ut ved møtets begynnelse.

Kopi av lysark fra lederens innledning finnes i vedlegg 1. Gruppeoppgavene er gjengitt i vedlegg 2.

Kommentarer

I den påfølgende spørsmålsrunden ble følgende punkter tatt opp:

- Kompetanseopptrykk til høyere stillinger har like stor betydning for den enkeltes lønnsutvikling som justeringsforhandlinger. Det er derfor viktig å beholde opprykksordningene.
- Det ble påpekt at Forskerforbundet som fagforening rent prinsipielt ikke bør uttale at man er fornøyd med et lønnsoppgjør. Det er fortsatt mye som er ugjort.
- Stillingsstrukturen for vitenskapelige stillinger ved universiteter og høyskoler ble tatt opp, blant annet ble behovet for flere stillingskoder berørt.
- Flere tok opp lærerpakkene og mente forskjellen mellom lektorlønnen og lønnen som førsteamanuensis er alt for liten. Flere var også tvilende til i hvor mye lærerne i praksis hadde økt leseplikten.
- Det ble påpekt at den lønsmessige differansen mellom førstestillingene og professor er alt for liten.

Forhandlingsjefen kommenterte innspillene angående skjevhetene i forhold til skoleverket med at man nå ser tendenser til at flere lærere blir overflødige – det blir færre midlertidig tilsatte. Dette tyder på at hver enkelt lærer arbeider mer enn tidligere. Videre er det reist massiv kritikk mot økningen i leseplikten fra miljøene. I vår sektor mangler dokumentasjon av innsatsen som gjøres. Dette gjør det vanskelig å dokumentere den ekstrainsatsen som blir nødvendig for å innføre kvalitetsreformen. Lektorene tjener i dag mer enn ”Lærernes lærere” men det er lite sannsynlig at rettferdighetsargument vil vinne gehør hos politikerne. For Forskerforbundet vil det bli viktig å knytte lønsspørsmålet til rekrutteringsproblemer i sektoren.

Oppsummering av gruppearbeidet i plenum

Gruppe 1 (Universiteter og vitenskapelige høyskoler)

1. Gruppen ønsker å beholde alle tre elementene også til våren oppgjør.
2. Årets oppgjør hadde en bra fordeling mellom de tre elementene. Gruppen mente det kanskje kunne vært noe mer til justeringene. Dersom man ikke får gjennomslag for prosenttillegg, så burde minst mulig gå til tabelltillegg.
3. Gruppen vil prioritere professorgruppen – opp 2 – 5 lønnstrinn. Deretter ønsker de å prioritere førstestillingene samt de med høy utdanning i administrative stillinger. Gruppen bemerket også behovet for å splitte opp 1067 koden slik at de med høyere utdanning eventuelt gis en egen kode.
4. Gruppen mener rekrutteringsproblemer er generelle for hele sektoren.
5. Det er ikke ønskelig å øke den lokale lønnsdannelsen utover nivået i årets oppgjør. Vi bør først evaluere utfallet av økt pott til lokal lønnsdannelse før en ytterligere heving vurderes. Den økte potten til lokal lønnsdannelse har virket rekrutterende.
6. Selv om potten til lokale forhandlinger er økt, har ikke tillitsvalgtressursen blitt hevet. Dersom årets pott vil bli det normale fremover, er det nødvendig å sette av mer tid til dette lokalt.

Gruppe 2 (Universiteter og vitenskapelige høyskoler)

1. Gruppen ønsker i utgangspunktet alle element også i neste års oppgjør.
2. Årets fordeling mellom elementene var bra. Eventuelt større andel til justeringer.
3. På de to første plassene prioriterer gruppen professorgruppen. På tredjeplass prioriterer gruppen førsteamanuensis/seniorkonsulent(dersom alle 1067 med høyere utdanning overføres dit)/stipendiat

4. Gruppen mener at sektoren sliter med å rekruttere til alle vitenskapelige stillinger. Rekrutteringsproblemene er fagspesifikke og er et stort problem.
5. Gruppen ønsker ikke at potten til lokale forhandlinger økes utover årets nivå. Ønsker heller mer til justeringer.
6. UiO forsøker fakultetsvise forhandlinger i år og erfaringene så langt er positive med god uttelling. Lokallaget ved Norges Veterinærhøgskole er ferdig med forhandlingene og har oppnådd bedre resultat enn tidligere. De andre lokallagene har ikke fullført forhandlingene.

Gruppe 3 (Statlige høyskoler)

1. Gruppen ønsker i utgangspunktet å beholde alle tre elementene også til neste års lønnsoppgjør og peker på at Forskerforbundet over tid har hatt best uttelling i justeringsforhandlingene.
2. Så langt har det vært liten forutsigbarhet i størrelsen på potten til lokale forhandlinger. Det er behov for ulik strategi avhengig av om potten er stor eller liten. Potten til justeringer bør være større enn potten til lokale forhandlinger.
3. Avstanden mellom LR 25 og førstestillingene er for liten. Dette skaper betydelige spenninger. Til neste år bør kravene ta hensyn til dette og også kreve spenn for førstestillingene. 1067 koden bør splittes opp. Støttefunksjonene som bibliotek, arkiv etc har hatt en sørgelig lønnsutvikling.
4. Ad rekrutteringsproblemer – spørsmålet er om sektoren evner å rekruttere de beste kandidatene. De tradisjonelt gode ved stillingene i staten forsvinner og statens brød er ei heller lengre trygt – Forskerforbundet bør synliggjøre kostnaden ved denne politiske utviklingen.

Gruppe 4 (Statlige høyskoler og noen foreninger)

1. Gruppen ønsker i utgangspunktet å beholde alle tre elementene.
2. Min 1% til justeringer og lokale forhandlinger, noe mer til justeringene.
3. Gruppen ønsker å prioritere professorgruppen, deretter førsteamanuensis, deretter de direkteplasserte i LR 25. Gruppen mente også det var nødvendig på gjøre noe med den store 1067 gruppen for å skille ut de med høyere utdanning.
4. Rekrutteringsproblemene er fagspesifikke, marin sektor og ingeniørutdanningen ble trukket frem.
5. Nivået på potten til lokale forhandlinger i år er bra og kan videreføres. Dette krever imidlertid bedre og mer skolering av tillitsvalgte.

Gruppe 5 (Statlige institutt)

1. Ønsker å beholde alle tre elementene. Flere har problemer med kapasiteten på tillitsvalgtssiden.
2. Ønsker ikke at all lønnsdannelse skal skje lokalt. Ønsker i utgangspunktet en 1 – 1 fordeling mellom de tre elementene. De generelle tilleggene bør være i prosent. I justeringene må man unngå å bare løfte bunnen. De lokale forhandlingene utgjør utfordringer for lokallagene som opplever at de må utjevne forskjeller som skapes i de sentrale forhandlingene.
3. Gruppen ønsker prioriterer først forsker kode 1109, deretter forsker kode 1110 og på tredjeplass forsker kode 1183.
4. Gruppen kommenterer at det er rekrutteringsproblemer til stipendiatstillingene. ”Pakker” er uaktuelle i instituttsektoren.

Gruppe 6 (Adm., museum, arkiv, forening)

Det var utformet egne spørsmål til denne gruppen.

1. På spørsmål om bindingen til statssektoren var uheldig, ble det påpekt at koblingen var noe forskjellig for deltakerne i gruppen. Statsoppgjørene har vært bra de siste årene og det har vært en utfordring å holde følge.
2. NAVO-H forhandler uavhengig av oppgjøret i statlig sektor og det gir større rom for individuell avlønning. Så langt er man positive og fornøyde, men man er enda ikke ferdig med årets oppgjør.
Det er et problem at mange er ferdige før oppgjøret i staten og man må derfor justere i neste års oppgjør. Generelt har partene lokalt i større grad en oppfatning av å være i samme båt med felles interesser av virksomhetens videre overlevelse og suksess – er medspillere.
3. Gruppen etterlyser en oversikt over ressursene til tillitsvalgtarbeid på tvers av sektorene. Generelt etterlyses det mer ressurser til tillitsvalgtarbeid i privat sektor.
4. Gruppen etterlyser statistikk fra og evaluering av de lokale forhandlingene. Gruppen etterlyser også informasjon om lønns plassering for sammenlignbare stillinger.
5. Det er generelt vanskelig å rekruttere og beholde.
6. Den varierende oppslutningen på Forskerforbundets tariffkonferanser tilskrives manglende tidsressurser og uheldig valg av tidspunkt for konferansene. Man bør fortrinnsvis styre unna starten av mai fordi man da er opptatt med de lokale oppgjørene.

Gruppe 7 (Privat sektor)

1. Gruppen ønsker å videreføre bruken av alle tre elementer.
2. Ønsker en 2:1:1 fordeling mellom elementene.
3. Gruppen prioriterer toppstillingene/professorstillingene på førsteplass, deretter etterlyses mer oppmerksomhet på stillinger utenfor UH- sektoren. Det foreslås å splitte opp 1067 stillingen.
4. Inhomogen gruppe – ingen synspunkt på rekrutteringssituasjonen.
5. Før man tar stilling til om ytterligere økning av lokal lønnsdannelse i staten, bør man evaluere erfaringene med årets pott. Videre bør man se på erfaringene man gjør i kommunal sektor.

Forhandlingssjefen oppsummerte gruppearbeidet. Alle gruppene ønsker å videre alle tre elementene, og justeringsforhandlingene blir oppfattet positivt. Alle gruppene prioriterer også professorgruppen samt relasjonene som skapes gjennom lærerpakkene. Det er nødvendig å gjøre noe med den store 1067 gruppen slik at man bedre kan treffe de med høyere utdanning. Stillingene i instituttsektoren har sakkert akterut og det er bare bunnen som er blitt løftet for disse stillingene i de sentrale oppgjørene de siste årene. Erfaringene man gjør i NAVO helse er viktig og kan utgjøre verdifull erfaring dersom tilknytningsformen i UH-sektoren løses opp.

Plenumsdiskusjonen:

I debatten ble bibliotekstillingene løftet frem som en gruppe som burde få mer oppmerksomhet i de kommende lønnsoppgjørene. Det samme gjaldt professorstillingen og administrative stillinger. Det ble foreslått å utvide diskusjonen til mer enn bare lønn, man burde også vektlegge trygghet, den generelle budsjettsituasjonen, muligheten til faglig utvikling, stipender, driftsmidler, reisemidler og bruke et mer generelt personalpolitisk perspektiv.

PENSJONSKOMMISJONENS FORELØPIGE RAPPORT OG AKTUELLE SENIORPOLITISKE SAKER

Innledning ved juridisk rådgiver Lars Petter Eriksen.

Hovedtariffavtalens punkt 5.10.1 – Seniorpolitiske tiltak i staten ble utdelt under innledningen, vedlegg 7.

Innledning

Intensjonsavtalen om inkluderende arbeidsliv

Siktemålet med avtalen er å redusere sykefraværet med 20% i perioden samt tilsette flere med redusert arbeidsevne. Videre ønsker man å øke den gjennomsnittlige avgangsalderen. Intensjonsavtalen består av en sentral avtale mellom partene i arbeidslivet, samt lokale samarbeidsavtaler mellom den enkelte virksomhet og det lokale trygdekontor.

Den nye hovedtariffavtalen i staten

Ny 5.10.1 hvor det heter at alle som aldersmessig er 62 + kan avtale tjenestefri med lønn en dag i måneden dersom de utsetter pensjonsavgangen, eller motta et kronetillegg på opp til 10% av brutto lønn. Siktemålet er å motivere arbeidstakere til å stå lengre i arbeidslivet.

Pensjonskomiteens foreløpige rapport

Rapporten ble lagt fram i høst og et endelig utkast ventes til oktober neste år. Utvalget har kun vurdert pensjonssystemet og ikke trygdelovgivning.

Utfordringen utvalget mener et nytt pensjonssystem må gripe tak i er at pensjonsforpliktelsene de neste 50 årene vil mer enn doble seg i forhold til i dag. Det må skapes et bærekraftig system med høy yrkesdeltaking. Utvalget har lagt frem to skisser til fremtidig modell for pensjonssystemet:

- Statlig basispensjon
  - Alle skal sikres en minstepensjon på om lag nivå med dagens minstepensjon. Ytelser utover dette blir et privat anliggende, eventuelt i samarbeid med arbeidsgiver/tjenestepensjoner. Beslutningen om hvorvidt den supplerende sparingen skal gjøres obligatorisk er det ikke tatt stilling til i den foreløpige rapporten.
- Modernisert folketrygd
  - Innebærer strengere krav til hvor mye og lenge den enkelte må jobbe for å oppnå samme pensjon som i dag. Intensjonen er at det skal lønne seg å arbeide lengre ved å innføre en klarere sammenheng mellom innbetaling og utbetalt pensjon. 20-årsregelen faller bort og det innføres en 40-årsregel for tilleggspensjon. Konsekvensen er mindre omfordeling enn med dagens system, det vil trolig bli flere minstepensjonister og det er hovedsakelig de med inntekt over 400000 som vil tjene på modellen. De med inntekt mellom 160000-300000 vil komme dårligere ut enn i dag. Ordningen vil være ugunstig for arbeidstakere som av ulike årsaker har behov for å arbeide i redusert stilling og som står kortere i arbeidslivet. Dette gjelder tilsatte i fysisk krevende yrker, kvinner, langtidsutdannede, personer som er ute av arbeidslivet i kortere eller lengre periode som følge av arbeidsledighet eller andre årsaker.

**FORSKERFORBUNDETS FORSIKRINGSORDNINGER –
ENDRINGER F.O.M. 2003**

Vedlagt følger kopi av lysarkene som BAFO brukte i sin presentasjon.

Norsk forskerforbund

Agenda 7. november 2002

1. Kort om BAFO
2. Kort om tilbudsprosessen til Forskerforbundet
3. Hva skjer med eksisterende forsikringer gjennom Akademikerne
4. Hvorfor medlemsforsikringer
5. Hvorfor obligatoriske forsikringer med reservasjonsrett
6. Andre medlemsforsikringer
7. Administrasjon av Forskerforbundets medlemsforsikringer

Kort orientering om BAFO

- ⌘ BAFO Broker AS ble etablert i 1994
- ⌘ BAFO er forsikringsmegler med yrkes- og fagorganisasjoner som spesialfelt
- ⌘ Selskapsuavhengig
- ⌘ Lang erfaring innenfor området og megler for mange fag- og yrkesorganisasjoner
- ⌘ God innsikt i de fleste forsikringselskaper og de forskjellige fagmiljøer og skadeoppgjørsavdelinger

Kort om tilbudsprosessen

- ⌘ "Behovsvurdering"
- ⌘ Aktuelle norske og utenlandske selskaper invitert til å gi tilbud
- ⌘ Vurdert vilkår, betingelser, selskap og service
- ⌘ Bafo anbefalte men Forskerforbundet besluttet
- ⌘ Vi sjekker markedet jevnlig

Hvorfor medlemsforsikringer?

- En viktig økonomisk medlemsfordel
- Konkurransedyktig pris
- Dekker manges samlede behov for forsikring ved død, uførhet, ulykke, innbo og reise
- Enkelt å melde seg på
- Viktig del av merkevaren Forskerforbundet

Begrepsforklaringer

⌘ Ulykke

⌘ Uføre

⌘ Død uansett årsak

⌘ Individuell

⌘ Kollektiv

Hva skjer med dagens forsikringer i Gjensidige NOR Forsikring (GNF)

- ⌘ GNF anser dagens innboforsikring som individuell – gir ikke fra seg liste over forsikrede medlemmer. Forskerforbundets innboforsikring er derfor, inntil videre, å anse som et nytt forsikringstilbud.
- ⌘ Reiseforsikringen har i GNF vært et individuelt tilbud. Reiseforsikringen er nå kollektiv og er å anse som et nytt forsikringstilbud.

Hva skjer med dagens forsikringer i Gjensidige NOR Forsikring (GNF)

- ⌘ Akademikernes gruppelivsforsikring vil konverteres over til Forskerforbundets frivillige gruppelivsforsikring. Alle som er med i dagens ordning vil overføres! De skal ikke foreta seg noe, alt går automatisk.
- ⌘ Alle medlemmer med dagens forsikring vil bli skriftlig orientert.

Hva skjer med dagens forsikringer i Gjensidige NOR Forsikring

- ⌘ Alle ulykkesforsikringene gjennom Akademikerne avvikles 31. desember 2002.
- ⌘ Ny og tilnærmet lik ulykkesforsikring inngår i den nye gruppelivs- og familieulykkesforsikringen fra 1. april 2003.
- ⌘ Alle som har dagens ulykkesforsikring vil være forsikret i den nye ordningen fra 1. januar 2003.
- ⌘ Forskerforbundet vil fakturere disse medlemmene for perioden 1. januar til 1. april.

Forskerforbundets nye gruppelivs- og familieulykkesforsikring

- ⌘ Alle blir med uten krav om helseerklæring
- ⌘ De som ikke vil ha forsikringen kan reservere seg
- ⌘ Trekkes sammen med kontingent månedlig
- ⌘ Må levere helseerklæring hvis de vil være med senere
- ⌘ Må ha ordningen for å få kjøpt tilleggsforsikring ved død og uførhet for seg og ektefelle
- ⌘ De som har Akademikernes gruppelivsforsikring behøver ikke være med på denne ordningen for å beholde sin nåværende forsikring.

Hvorfor Forskerforbundets nye gruppelivs- og familieulykkesforsikring

- ⌘ ALLE kan være med uavhengig av helse
- ⌘ Viktig basisforsikring for alle – grunnmur
- ⌘ Inngangsbillett til rimelige tillegg-forsikringer

Forsikringen gir erstatning ved:

- ⌘ Død uansett årsak
- ⌘ Arbeidsuførhet uansett årsak
- ⌘ Ulykkesforsikring for deg og din familie
- ⌘ Total pris død/uføre/ulykke kr kr 160 per måned (1.920 per år) i 2003

Forskerforbundets nye gruppelivs- og familieulykkesforsikring

Død:

⌘ Dødsfalldekning kr 325.020

⌘ Dødsfalldekningen opphører ved 67 år

Uførhet:

⌘ Uføredekning kr 260.000 med 2% årlig avtrapping fra 26 år

⌘ Uføredekningen opphører ved 60 år

⌘ Forsikringssummene øker hvert år i takt med endringer i Folketrygdens grunnbeløp (G)

⌘ Administreres av Forskerforbundets forsikringskontor

Forskerforbundets nye gruppelivs- og familieulykkesforsikring

Familieulykkesforsikring:

⌘ Erstatning avhengig av familiesituasjon skadedagen

Familiesammensetning	Medlem	Ektefelle/ samboer	Per barn t.o.m. 20 år
Enslig medlem	45 G 2.437.000		
Medlem med ektefelle/samboer	22,5 G 1.218.000	22,5 G 1.218.000	
Enslig medlem med barn	22,5 G 1.218.000		22,5 G 1.218.000
Medlem med ektefelle/samboer og barn	15 G 812.550	15 G 812.550	15 G 812.550

Forskerforbundets frivillige gruppelivsforsikring for medlem og ektefelle/samboer

- ⌘ Tilbudet er en videreføring av tidligere forsikringsordning gjennom Akademikerne
- ⌘ Nå som Forskerforbundets forsikring
- ⌘ Forsikringssummer på henholdsvis 11G og 22G ved død og uførhet
- ⌘ Medlemmet må være med på obl. forsikring
- ⌘ Medlem/ektefelle kan velge fritt død/uføre
- ⌘ Administreres av Forskerforbundets forsikringskontor

Forskerforbundets frivillige innboforsikring

- ⌘ Forsikringssum kr 1.500.000
- ⌘ Egenandel kr 3.000
- ⌘ Dekker innbo og løsøre
- ⌘ Har 3 geografiske prissoner
- ⌘ Administreres av Forskerforbundets forsikringskontor
- ⌘ Pris for 2003:

⌘ Sone 1	kr 1.529
⌘ Sone 2	kr 1.037
⌘ Sone 3	kr 863

Forskerforbundets frivillige familie-reiseforsikring

- ⌘ Reiseforsikringen gjelder for medlem/ektefelle/samboer og barn som har samme adresse i folkeregisteret
- ⌘ Ingen egenandel
- ⌘ Inkludert avbestillingsforsikring
- ⌘ Gjelder på reiser med inntil 2 måneders varighet over hele verden
- ⌘ Administreres av Forskerforbundets forsikringskontor
- ⌘ Pris for 2003 kr 760

Individuelle skadeforsikringer

- ⌘ Rabattavtale i Vesta
- ⌘ Inntil 17% rabatt fra år 1
- ⌘ Hvert medlem må sjekke markedet

Administrasjon – Forskerforbundets forsikringskontor

- ⌘ Forsikringene er administrert av Forskerforbundets forsikringskontor – all info på ett sted
- ⌘ Fremstår som en avdeling i Forskerforbundet
- ⌘ Sikrer god og nøytral rådgivning
- ⌘ Høy tilgjengelighet
- ⌘ Nærhet til medlemmene
- ⌘ Bistår medlemmene i tvistesaker
- ⌘ Kvalitetssikring av forsikringssekskapenes arbeid

ST. PRP. NR. 1 – BUDSJETTSITUASJONEN FOR FORSKNING OG HØYERE UTDANNING

Vedlagt følger kopi av lysarkene som Forskerforbundets nestleder, Seunn Smith-Tønnessen, brukte i sin innledning.

Statsbudsjettet 2003

Budsjettsituasjonen for forskning og
høyere utdanning

Innhold

- Tallene
- Modellene
- Forskerforbundets konklusjoner
- Hva nå?

Høyere utdanning (programkategori 07.60):

- Økning på 7,5% nominelt
- 200 nye stipendiatstillinger
- Strategiske forskningsbevilgninger øker med kr 183 mill
- Midler til kvalitetsreformen, også til private høgskoler
- Ingen postdoc-stillinger
- Ingen nybygg

Ankepunkter

- Kvalitetsreformen
- Lønnskompensasjon for universitetene

Kvalitetsreformen

- UHR: Min kr 432 mill i ny bevilgning til univ og statlige hs (lønns- og prisjustert fra kr 400 mill)
  - Universitetene: kr 222 mill
  - Statlige høgskoler kr 210 mill
- Bevilgning kr 184 mill
  - Universitetene: kr 83 mill
  - Statlige høgskoler kr 101 mill

Lønnskompensasjon

- Statlige høyskoler kompensert for faktisk lønnsstigning (5,38-5,9%)
- Universitetene kompensert for forventet fremtidig lønnsvekst 3,9%
  - Nytt prinsipp pga nettobudsjettering, planlagt videreført på høyskolene i 2004 og 2005
  - Mangler kr 140 mill for å kompensere 2002-oppgjøret
  - Ingen dekning for 2003-oppgjøret

Forskning

(programkategori 07.70)

- Økning med kr 640 mill, 5,5%
  - Forskningsfondet styrkes med kr 3 mrd
  - SkatteFUNNordningen utvidet, beregnet skatteletter på kr 400 mill
  - Deltagelse i EUs 6. rammeprogram
  - Omorganisering NFR
- ⇒ Solid økning ikke nok til å nå OECD-nivået i 2005

Vitenskapelig utstyr

- Kr 265 mill over UFDs budsjett
- Dette inkluderer utstyr til nybygg
- Herav kr 120 mill avkastning fra forskningsfondet

Instituttorganisering

- Omgjøring til AS:
  - NSD
  - STAMI
  - Skogforsk
  - Meteorologisk inst (markedsrettet del)

Ny fordelingsmodell u&h

- Lagt frem i statsbudsjettet for 2002
- Tatt i bruk ved fordeling i 2003

Tredelt finansiering:

- Basisbevilgning (ca. 60%)
- Resultatbasert studentbevilgning: ca. 25% ut fra avlagte studiepoeng og antall utvekslingsstudenter
- Forskningsbevilgning (15%), 10% er resultatbasert, 5% er strategisk komponent

Resultatbasert studentbevilgning:

- kliniske fag - vekt 4 (96.000)
- musikk, arkitektur, design - vekt 3 (72.000)
- hovedfag realfag etc. - vekt 2 (48.000)
- hovedfag teorifag, siv. ing., ressurskrevende helsefag, lærerutd. etc. - vekt 1.5 (36.000)
- helsefag, lærer-, siv.øk., ing., realfag, lavere grad - vekt 1.25 (30.000)
- teorifag, etc. - vekt 1.00 (24.000)

Insentivbasert forskningstildeling

UNIVERSITETER OG VITENSKAPELIGE HØGSKOLER	STATLIGE HØGSKOLER
Antall uteksaminerte dr.gradskandidater (30%) Antall hovedfagskandidater Antall profesjons- og mastergradskandidater	Avlagte vekttall (40%)
Førstestillinger (40%)	Førstestillinger (40%)
Tildelte midler fra EU og NFR	Tildelte midler fra EU og NFR
	Grad av samarbeid med regionalt nærings- og samfunnsliv (annen ekstern finansiering)

Omfordelinger med ny modell

- Til dels store utslag av resultatbasert studentbevilgning
  - UiO - 29 mill kr, UiB + 21 mill kr
  - Agder +7,6 mill kr, , Telemark -12,6 mill kr
- Delvis motvirket i 2003 ved styrket basis, men dette vil ikke fortsette
- Økning i strategiske forskningsmidler og til kvalitetsreformen kan ikke saldere produksjonsnedgangen

Hva er nettobudsjettering?

- Regnskapsføres ikke lenger i statsregnskapet
- Større ansvar ved institusjonene for bevilgningen
  - Totalansvar for eksternt finansiert virksomhet
  - Må planlegge investeringer

SkatteFUNN-ordningen

- Gjelder fra 1.1.03 alle bedrifter
- Skattefradrag på 18-20% i tillegg til utgiftsføring av alle kostnader
- Maks kr 4 mill i prosjekter, kr 8 mill ved samarbeid med forskningsinstitusjon
- Prosjekter godkjennes av NFR

Forskerforbundet om statsbudsjettet

- Ikke tilfredsstillende for høyere utdanning
- Kvalitetsreformen kan ikke innføres i full bredde
- Lønnsoppgjør må kompenseres fullt ut
- Forskningsbudsjettet positivt

Forskerforbundet foreslår

- Reell dekning av lønns- og prisstigning for nettobudsjetterte institusjoner
- Økt bevilgning med kr 140 mill til universitetene for manglende lønnskompensasjon
- Forpliktende romertallsvedtak om kr 800 mill til kvalitetsreformen i 2004
- 40 postdoc-stillinger

... forslag

- Større ramme for skatteincentivene
- Gjeninnføre tilskuddsordning for forskningsprosjekter i næringslivet tilsvarende FUNN-ordningen
- Forskerforbundet etterlyser en samlet vurdering av instituttsektorens rolle og behovene for eventuelle omlegginger, samt hvilke konsekvenser nye rammebetingelser fører til

... forslag

- Ordningen med avskrivning av 50.000 kr av studielånet ved avlagt hovedfagseksamen videreføres
- Det innføres en ordning med avskrivning av 50.000 kr av studielånet ved avlagt doktorgrad

Hva nå?

- Komitebehandling
- Høring der Forskerforbundet deltok
- Budsjettfordeling lokalt

KVALITETSREFORMEN - STATUS

Vedlagt følger status for arbeidet med kvalitetsreformen.

UFDs ARBEID MED OPPFØLGING AV STORTINGSMELDING 27

Status per 21.11.02.

UFD arbeider med oppfølging og implementering av Stortingets vedtak i forbindelse med St.meld. nr.27. Arbeidet er organisert som et prosjekt og koordinator er Rolf Larsen, KUF.

Arbeidet foregår i 19 delprosjekter. Lederne for delprosjektene er dels ansatte i KUF og dels eksternt ansatte.

KUF opprettet opprinnelig en styringsgruppe for prosjektet der også organisasjonene er representert. Sigrid Lem var Akademikernes representant. Leder for styringsgruppen var statssekretær Randi Øverland. Det har vært avholdt ett møte i styringsgruppen, 23.08. På møtet ble det særlig gitt informasjon om delprosjekt 1, 2, 5 og 8. Etter at den nåværende regjeringen tiltrådte, har det ikke vært aktivitet i styringsgruppen og ny leder er, så vidt vi kjenner til, ikke utpekt.

Delprosjekt 1: Endring av/ny lov om universiteter og høyskoler.

Prosjektledere: Anne Grøholt og Gry Aalde, begge KUF/UH.

Arbeidsgruppe KUF: Anne Grøholt, Gry Ringstad, Gunnhild Rønningen, Hanne Krog.

Referansegruppe: Jan F. Bernt, UiB, Tor Saglie, UiO, Toril Johansson, UiO, direktører/rektorer/studiedirektører ved UH, studentorganisasjoner.

Lovarbeidet foregår i flere faser; første fase omfatter endringer i gjeldende lov for universiteter og høyskoler som er nødvendige for iverksetting av kvalitetsreformen. Andre fase er startet opp og vil omfatte arbeidet med å foreta en gjennomgang av privathøgskoleloven. Det vil så bli utarbeidet en felles lov for offentlige og private høyere utdanningsinstitusjoner som Stortinget vedtok i sin behandling av Stortingsmeldingen om høyere utdanning.

Et høringsnotat med forslag om lovendringer ble sendt på høring i september med høringsfrist 10.12. I oktober ble forslag om lovendringer blant annet knyttet til opprettelse av et akkrediteringsorgan utsendt. Høringsfristen for dette forslaget var også 10.12.01. En mindre endring i §1 i loven ble sendt på separat høring med høringsfrist 07.01.02.

Høringsutkastet om lovendringer var omfattende. Det ble foreslått endringer i bestemmelser som gjelder institusjonstype, organisasjonsform og styring og ledelse av institusjonene på alle nivåer. Videre omfattet forslaget endringer i tilsettingsforhold for blant annet prosjektansatte og ledere samt tilsettingsprosedyrer. Det var foreslått endringer for å hjemle ny gradsstruktur, nye undervisnings- og vurderingsformer, utdanningsplan for studentene og bestemmelser som skal sikre studentene gode studieforhold.

I det andre høringsutkastet var det foreslått opprettelse av et akkrediteringsorgan, innføring av skikkethetsvurdering i helse- og sosialfagutdanningene samt forslag om å pålegge utdanningsinstitusjonene å gi autorisasjon sammen med vitnemål innen helsefagutdanninger.

I det siste høringsutkastet var det foreslått at §1 i loven skal åpne for at deler av loven kan gjøres gjeldende for statlige høyskoler som i utgangspunktet ikke er omfattet av loven.

Forskerforbundet har uttalt seg om høringsutkastene.

Ot prp med regjeringens forslag til lov for universiteter og høyskoler ble avgitt 15.03. Kommentarfriksen til stortingskomiteen var 30.04, og forbundet har uttalt seg.

Odelstingsproposisjonen åpner for at institusjonene blant annet kan avgjøre intern organisering, intern ledelse med valg mellom valgt og åremålstilsatt leder samt organisering av tilsettingsmyndigheten. Lovforslaget opprettholder forslaget om åremålstilsetting i inntil 12 år i prosjektstilling og bortfall av krav om sakkyndig komite i andre stillinger enn professorater og førstestillinger. Dessuten er de ansatte ikke sikret representasjon i kollegiale organer. Det er skilt mellom opprinnelige og nye (opprykk) universiteter.

Stortinget behandlet odelstingsproposisjonen i juni. I den endelige loven er det ikke skilt mellom dagens universiteter og eventuelle nye, ellers er det bare foretatt ubetydelige endringer.

Ot prp med regjeringens forslag til endringer i lov om private høyskoler ble avgitt 26.04. Kommentarfriksen var 22.05, og Forskerforbundet har uttalt seg om lovforslaget.

Endringsforslagene går ut på å gjøre regelverket for offentlige og private institusjonene så likt som mulig. Dette gjelder imidlertid ikke bestemmelser om styresammensetning og valg/tilsetting av ledelse.

Stortinget behandlet odelstingsproposisjonen i juni og fulgte i hovedtrekkene departementets forslag.

Departementet har i informasjonsskriv om kvalitetsreformen varslet at regjeringen vil åpne for å organisere de høyere utdanningsinstitusjonene som måtte ønske det, som særlovsselskap. Det er foreløpig uklart om et forslag om særlovsselskap blir sendt på høring i høst eller om forslaget vil bli sett i sammenheng med utarbeidelse av felles lov for offentlige og private institusjoner. Det vil i høst bli nedsatt et lovutvalg for å utarbeide utkast til felles lov.

Delprosjekt 2: Grader, studieløp og evalueringsformer.

Prosjektleder: Sverre Rustad, NNR

Arbeidsgruppe: Representanter for UH-rådet, bl a Toril Johansson, UiO, studentorganisasjonene, 2 fra KUF og 2 fra NNR, inkludert Sverre Rustad.

Har kommet med innspill til lovutkastet (jfr. delprosjekt 1) som er sendt på høring.

Arbeidsgruppen har avklart følgende forhold som gjelder arbeidsdelingen mellom departement/institusjon:

Institusjonene foretar opptak/avgjør studierett til studieløp og enkeltfag. Det skal ikke lenger være opptak til fakultet.

Institusjonene avgjør selv omfanget av en studieenhet, dvs emnestørrelse.

Departementet fastsetter gradene, men institusjonene bestemmer innholdet med visse modifikasjoner - Bachelor-nivå: U, Vh og H bestemmer selv. Hovedfags- og doktorgradsnivå: U og Vh bestemmer selv. Høyskolene bestemmer selv (som U og Vh) på de områdene de har doktorgrad.

Institusjonene avgjør spørsmål om godskrivning/godkjenning/fritak.

Arbeidsgruppen har utarbeidet et informasjonsskriv som ble sendt institusjonene i begynnelsen av oktober. Skrivet omhandler blant annet ny gradsstruktur, overgangsordninger mellom gammel og ny gradsstruktur, innholdet i de nye gradene, opptak til studier, nytt karakter- og vekttallssystem samt andre forhold som gjelder studieforhold. Det tas sikte på å innføre reformen i løpet av høsten 2002 og våren 2003 med full gjennomføring fra og med høstsemesteret 2003.

Departementet har fastsatt nye grader med tittel.

Departementet har sendt på høring forslag til forskrift om hvilket grunnlag mastergraden (høyere grad) skal bygge på og om det selvstendige arbeidet i graden. Uttalefrist var 06.05, og forbundet har uttalt seg om forskriften. Departementet har fastsatt forskriften og har blant annet skjerpet kravene til den erfaringsbaserte mastergraden og tatt ut den internasjonale mastergraden, noe som er i tråd med forbundets uttalelse.

Departementet har påbegynt gjennomgangen av rammeplaner i lærerutdanningen. Forskerforbundet er representert i referansegruppen.

Institusjonene må fastsette forskrift om innholdet i Bachelor-graden før graden kan tildeles. Et flertall av institusjonene har gjort dette.

Departementet ba institusjonene innen 29.10 sende inn forslag på studier de mener bør unntas fra det nye gradssystemet. Dette gjelder blant annet utdanninger som er lenger enn 5 år eller som har enhetlige løp på 5 år. Stortingsmeldingen om dette ble lagt frem 08.03.02. Forskerforbundet har avgitt uttalelse om meldingen til KUF-komiteen (delprosjekt 18 som er overført til dette delprosjektet) og Stortinget har behandlet meldingen.

Det er kommet egne meldinger om lærerutdanning (delprosjekt 12), kunstutdanning (delprosjekt 11) og samisk utdanning (delprosjekt 13). Forbundet har uttalt seg om disse.

Sekretariatet har henvendt seg til tillitsvalgte ved universiteter og høyskoler og bedt om å bli holdt orientert om arbeidet med kvalitetsreformen på institusjons nivå; for eksempel navn på ansvarlig person på institusjonen, nedsettelse av styringsgruppe og arbeidsgrupper, oppgaver for arbeidsgruppene, fagforeningenes rolle i utredningsarbeidet, kostnadsberegninger av merbelastninger. Vi har og bedt om å få tilsendt lokale rapporter og innstillinger.

Dagsseminar om kvalitetsreformen der blant annet styringsstruktur og ledelsesformer ble drøftet er avholdt. Sekretariatet har på nytt kontaktet lokallagene og bedt om rapport om arbeidet lokalt.

Delprosjekt 3: Akkrediterings- og kvalitetssikringsorgan.

Prosjektleder: Anne Karine Sørskår, KUF/UH.

Referansegruppe: Ikke oppnevnt ennå. Antagelig blir NNR og NFR representert i gruppen.

Forslag om endringer i lov om universiteter og høyskoler vedrørende opprettelse av et akkrediterings- og evalueringsorgan ble sendt på høring med kommentarfrist 10.12.01. Forskerforbundet uttalte seg om forslaget.

Det er foreslått at det nye organet blant annet skal ha oppgaver som:

- evaluering av institusjonenes system for kvalitetssikring
- akkreditering av institusjoner
- akkreditering av studietilbud
- revidering av akkreditering som allerede er gitt
- evalueringer av betydning for å kunne bedømme kvaliteten i høyere utdanning
- godkjenning av utdanning fra institusjoner som ikke faller inn under denne loven.

Utkast til forskrifter er sendt på høring med uttalefrist 21.06. Forskerforbundet har uttalt seg om forslaget. Departementet har fastsatt forskrifter.

Det er foreslått at organet blir et forvaltningsorgan med utvidete fullmakter. Styret skal ha 5 medlemmer og 3 varamedlemmer, studentene skal ha en fast representant og en vararepresentant. Foreløpig varighet er 4 år.

En tar sikte på å opprette det nye organet per 01.01.03. Interimstyre er oppnevnt, og direktør er tilsatt.

Delprosjekt 4: Institusjonsstruktur og arbeidsdeling, tildeling av doktorgrad og mastergrader.

Prosjektleder: Kari Østvedt, KUF/UH.

Referansegruppe: Ikke utpekt ennå, men KRD og UHR inngår.

Prosjektgruppen har kommet med innspill til delprosjekt 1 (endringer i loven) og til delprosjekt 3 (akkrediteringsorgan).

I delprosjektet skal det arbeides med prosedyre for opprykk fra H til U samt kriterier for å godkjenne adgang til doktorgrad og mastergrad. Kriterier i Mjøs-utvalgets innstilling vil bli lagt til grunn for arbeidet.

Forslag til kriterier er tatt inn i forskrifter for akkrediteringsorganet. Forslaget representerer en innskjerping i forhold til kriterier foreslått av Mjøsutvalget. Forbundet har uttalt seg om forskriftene (jfr delprosjekt 3) og gått i mot en innskjerping av kriteriene. De vedtatte forskriftene har fått en utforming som er tilfredsstillende sett fra forbundets side.

Delprosjekt 5: Finansieringsmodell.

Prosjektleder: Eivind Heder, KUF/AI. Han er nå erstattet med Erik Bolstad Pettersen, UFD.

Referansegruppe: Tor Saglie, UiO, Sverre Spildo, UiB, Ågedal, HiA, Britt Elin Steinveg, HiTø.

Det er utarbeidet forslag om nytt finansieringssystem som ble lagt frem i St prp nr 1 i oktober. Forslaget følger opp tidligere vedtak om et tredelt system med basisbevilgning, resultatbasert undervisningsbevilgning og forskningsbevilgning. Budsjettforslaget for 2002 utgjør et utgangspunkt for senere budsjett og er i samsvar med tidligere ordning. Først i 2003 vil det

foretas omfordelinger ut fra oppnådde resultater. Kunsthøgskolene omfattes foreløpig ikke av den nye ordningen.

Basisbevilgningens andel av total bevilgning kan variere, men ligger på ca 60%. Bevilgninger til museer kan øremerkes.

Resultatbasert studentbevilgning (RBF) utgjør ca 25%. Den baseres på antall avlagte vektall, antall kandidater (når nytt gradssystem er innført) og antall utvekslingsstudenter (5000 per stk).

Det vil antagelig bli gjort bruk av satser i seks studiekategorier:

- kliniske fag - vektet med 4 (96.000 kr)
- utøvende musikkutdanning, arkitektur- og designutdanninger - vektet med 3 (72.000 kr)
- hovedfag, realfag etc. - vektet med 2 (48.000 kr)
- hovedfag, teorifag, sivilingeniørutdanning, enkelte kostnadskreven helsefag- og lærerutdanninger samt praktiske mediefag - vektet med 1.5 (36.000 kr)
- helsefag-, lærer-, siviløkonom-, ingeniør- og realfagsutdanning på lavere grads nivå - vektet med 1.25 (30.000 kr)
- teorifag og sosialfaglige utdanninger på lavere grads nivå - vektet med 1 (24.000 kr).

Forskningsbevilgningen er todelt; en incentivbasert (RBO) og en strategisk komponent. Den utgjør i gjennomsnitt om lag 15%. RBO-komponenten er på om lag 10% for U og Vh og 5% for H.

I den intensivbaserte bevilgningen er indikatorene for U og Vh avlagte doktorgrader, avlagte hovedfags-, profesjons- og mastergrader, EU-tildeling, NFR-tildeling og førstestillinger. For H teller førstestillinger, eksternt finansiert virksomhet (EU-tildeling, NFR-tildeling og annen eksternt virksomhet) og avlagte vektall.

Den strategiske bevilgningen baseres på vurdering av forskningskvalitet blant annet på grunnlag av resultater fra evalueringer, nasjonale faglige prioriteringer og institusjonenes egne forskningsstrategier og finansiering av rekrutteringsstillinger.

Delprosjekt 6: Nettobudsjettering.

Prosjektleder: Knut Sletta, KUF/UH.

Referansegruppe: Ingen, men nært samarbeid med aktuelle institusjoner.

Delprosjektet arbeider med å innføre nettobudsjettering ved vitenskapelige høyskoler og statlige høyskoler. Universitetene fikk nettobudsjettering fra og med inneværende år. I st prp nr 1 for 2002 er det foreslått at 7 nye institusjoner får nettobudsjettering fra og med 2002. Dette gjelder NLH, NHH, NIH, HiA, HiBo, HiS, HiO. Departementet tar sikte på å innføre nettobudsjettering for resten av institusjonene fra og med 2003 med unntak av Samisk høyskole, Norges veterinærhøgskole, Norges musikkhøgskole, Kunsthøgskolen i Oslo og Kunsthøgskolen i Bergen.

Delprosjekt 7: Randsoneinstitusjoner, oppdrag, samarbeid med andre.

Prosjektleder: Stig Klingstedt, KUF/Ab

Referansegruppe:

Delprosjektet har vurdert behovet for endring i lov om universiteter og høyskoler i forbindelse med opprettelse/organisering av randsoneinstitusjoner.

Det er ikke foretatt endringer i loven i forbindelse med opprettelse /organisering av randsoneinstitusjoner.

Forslag til regelverk for forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler er sendt på høring. Forbundet har uttalt seg om regelverket.

Delprosjekt 8: Ny studiestøtteordning.

Prosjektledere: Petter Skarheim og Aud Inger Andersen, KUF/VO.

Arbeidsgruppe: Nedsatt med representanter for Lånekassen.

Delprosjektet har utformet et nytt system for studiestøtte, gjeldende fra H02;

- studiestøtten blir 8000 kr per måned i 10 måneder
- stipendandelen øker til 40% for borteboere
- studentene kan tjene 100.000kr per år uten trekk i stipend
- borteboere får fullt stipend bare ved bestått eksamen
- hjemmeboere kan ta opp større lån enn før (får ikke stipend)
- månedlig utbetaling.

Delprosjekt 9: Personalpolitikk.

Prosjektleder: Grethe Bratlie, NLH.

Arbeidsgruppe: Else Bjørnes, HiO, Grethe Fjeld Heltne, UiO, og fra KUF Kjellemo, Jan Erik Østheim, Bodil Marie Olsen, Gunnhild Rønningen.

Referansegruppe: Under etablering nettverksgruppe der UH-rådet, AAD, studentorganisasjonene og organisasjonene i arbeidslivet er representert. Sigrud Lem representerer Forskerforbundet/Akademikerne. Det er avholdt to møter i nettverket der Kari Kjenndalen møtte.

Delprosjektet skal se på mål for personalpolitikk – utrede forhold og komme med konkrete forslag til tiltak. Den vil berøre både vitenskapelig og administrativt ansatte.

Delprosjektet har så langt gitt innspill til andre delprosjekter, spesielt delprosjekt 1.

Arbeidet ble i første omgang konsentrert seg om åremålstilsatte faglige ledere; lønns- og arbeidsbetingelser, tilsetningsvilkår- og prosedyrer, permisjonsmuligheter og retrettstilling.

Notat vedr. ny stillingskode (eventuelt opprettelse i hovedtariffoppgjøret V02) og retrettordninger har vært til uttalelse i referansenettverket.

Det er utarbeidet notater om kompetanseutvikling, likestilling samt belønning og incentiver som er sendt referansenettverket for kommentarer. Forbundet har kommentert disse.

Prosjektgruppen har avgitt rapport om personalpolitikk til departementet. Rapporten er sendt universiteter og høyskoler og er nå offentlig.

Delprosjekt 10: Internasjonaliseringspolitikk

Prosjektleder: Helen Ullerø, UiO. Hun er nå erstattet av Kjellemo, UFD.

Arbeidsgruppe: Representanter for KUF, studentorganisasjonene og UH-rådet.

Målsettingen med delprosjektet er å utarbeide departementets og institusjonenes internasjonaliseringspolitikk samt styrke /utvikle den internasjonale dimensjonen i høyere utdanning. Delprosjektet skal særlig fokusere på følgende punkter:

- Økt vekt på deltakelse i programmer og institusjonsforankrede avtaler
- Alle norske studenter skal få tilbud om et studieopphold i utlandet som del av et gradsstudium
- Stimulere til at flere utenlandske studenter - både fra industrialiserte land og utviklingsland- tar høyere utdanning i Norge
- Øke de ansattes muligheter for å delta i internasjonalt forsknings samarbeid
- Tilrettelegge for at norske utdannings- og forskningsinstitusjoner blir attraktive arbeidsplasser for utenlandske vitenskapelig ansatte, bl a gjennom gjensidige samarbeids- og utvekslingsavtaler
- Utbygge studietilbud på engelsk, eventuelt andre språk, til både norske og utenlandske studenter som del av en norsk grad
- Vurdere særskilte incentiver for å stimulere norske utdannings- og forskningsinstitusjoner til å inngå gjensidige faglige samarbeids- og utvekslingsavtaler med tilsvarende institusjoner i utviklingsland.

Delprosjektet har avgitt rapport til departementet. Rapporten er nå sendt på høring, og forbundet har uttalt seg om denne.

Delprosjekt 11: Kunst- og musikkutdanning

Prosjektleder: Inger Wætnes, KUF.

Arbeidet bygger på innstillinger fra Boysen- og Heltne-utvalgene og Stortingets merknader til Kvalitetsreformen. En vil se på kunst- og musikkutdanning fra grunnskole til høyere utdanning, bl a i forhold til ny gradsstruktur.

Stortingsmeldingen er kommet og ble behandlet av Stortinget i juni 2002. Forskerforbundet har uttalt seg om meldingen.

Delprosjekt 12: Lærerutdanning.

Prosjektleder: Frode Hauge, KUF/UH.

Ressursperson som deltar i arbeidet: Lisbeth Halse Ytrehus, HiTØ.

Referansegruppe:

Arbeider med stortingsmeldingen som skal komme 22.03.

Forskerforbundet har i oktober oversendt innspill om organisering av universitetenes lærerutdanning, allmennlærerutdanningen og førskolelærerutdanningen.

Diskusjonsutkast om førskolelærerutdanning, allmennlærerutdanning og praktisk – pedagogisk utdanning er utsendt med uttalefrist 08.01.02. Forskerforbundet har kommentert utkastet.

Stortingsmeldingen ble avgitt 22.03 og omhandler blant annet organisering/struktur i forhold til ny gradsstruktur. Andre tema er praksisopplæring og FoU-arbeid, særlig FoU i tilknytning til praksis/profesjonsforskning (KUPP).

Det ble avholdt åpen høring om meldingen i Stortinget 24.04. Frist for skriftlige kommentarer var uken etter. Forbundet har uttalt seg om meldingen og har deltatt på høringen. Stortinget behandlet meldingen i juni 02 og sluttet seg til meldingen.

Det er avholdt tre møter i referansegruppen, i august og februar der generalsekretæren deltok og i desember der Sigrid Lem deltok.

Arbeidet med nye rammeplaner er påbegynt. Sekretariatet er representert i referansegruppen.

Delprosjekt 13: Samisk høgre utdanning og forskning.

Prosjektleder: Torgund Pedersen, KUF.

Stortingsmeldingen er avgitt og behandlet av Stortinget. Forskerforbundet har uttalt seg om den.

Delprosjekt 14: Behandling av private høgskoler.

Prosjektleder:

Arbeider med gjennomgang av privathøgskoleloven.

Ot prp om forslag om endringer i privathøgskoleloven er avgitt. Stortinget behandlet denne i juni 02. Forskerforbundet har uttalt seg om proposisjonen (jfr delprosjekt 1).

Delprosjekt 15: Styreoppnevning ihht ny styresammensetning

Prosjektleder: Karina Visten, KUF/UH.

Prosjektet gjelder oppnevning av eksterne styrerepresentanter. Bakgrunn for prosjektet er Stortingets vedtak om at KUF kan fritt utpeke eksterne representanter og således ikke lenger er bundet av forslag fra institusjoner og andre.

Delprosjekt 16: Følgeevaluering av reformen

Prosjektleder: Vidar Horsfjord, KUF/UH

Evalueringen skal være en forskningsbasert evaluering i form av et 3-årig forskningsprogram. KUF ønsker å legge administreringen av evalueringen ut av KUF, mest nærliggende til NFR og er i dialog med NFR om dette.

KUF ønsker at alle sentrale deler av reformen skal dekkes. Det er effektene av endringene som skal måles, ønsker derfor ikke analyse av bakgrunn og sammenligninger med andre land. Ønsker også å få vurdert departementets handlingsmåte/implementering av kvalitetsreformen. Evalueringen regnes avsluttet 2006.

Delprosjekt 17: NNR, RBT og SO

Prosjektleder: Anders Trodal, KUF/UH.

Pga Stortingets vedtak vil RBT gå ut av prosjektet og behandles som egen sak i samarbeid med Kulturdepartementet.

NNR blir delt. Kvalitetssikringsdelen samt hele/deler av NAIC går over til det nye evaluerings- og kvalitetssikringsorganet, NOKU. Det er fortsatt uklart hva som skjer med resten av NNR, men departementet arbeider med omplassering av personalet. Rådet for NNR er nedlagt/oppløst ved årsskiftet, men sekretariatet er forlenget til 01.01.03.

SO har en driftsavtale med UiO som er forlenget ut 2002.

Delprosjekt 18: Profesjonsutdanninger i ny gradsstruktur.

Prosjektet overlapper med delprosjekt 2. Sverre Rustad er prosjektleder.

Institusjonene har uttalt seg om dette spørsmålet. Egen stortingsmelding kom 08.03.02, og er behandlet av Stortinget.

Delprosjekt 19: Rekruttering av vitenskapelig personale til UH-sektoren.

Prosjektleder: Karen Nossun Bie, KUF/Forskningsavdelingen.

Arbeidsgruppe (intern): Borghild Abusland, ansatte i Forskningsavdelingen i KUF.

NIFU har laget et arbeidsnotat for departementet som er et bidrag til KUFs arbeid med meldingen. Petter Aasen, NIFU, har vært ansvarlig for arbeidsnotatet. Det er avholdt møte mellom Forskerforbundet og NIFU 05.09.01. Forskerforbundet har også kommet med skriftlig informasjon.

Forskerforbundet har deltatt i møte med KUF i oktober sammen med NTL, 2Fo og NIF. På møtet ble rekrutteringssituasjonen, årsaker og mulige tiltak drøftet. Forbundet deltok på nytt møte i UFD om meldingen 24.04.02.

Meldingen ble avgitt 31.05.02. Det ble avholdt åpen høring i Stortinget 26.09 hvor Forskerforbundet deltok sammen med Akademikerne. Forbundet har uttalt seg om meldingen.

PENSJONSKOMMISJONENS FORELØPIGE RAPPORT OG AKTUELLE SENIORPOLITISKE SAKER

Hovedtariffavtalens punkt 5.10.1 – Seniorpolitiske tiltak i staten:

”For å motivere arbeidstakere som har fylt 62 år til å stå lenger i arbeid, og på denne måten bidra til et mer inkluderende arbeidsliv, kan arbeidsgiver inngå avtale med den enkelte arbeidstaker hvor det kan gis:

- tjenestefri med lønn en arbeidsdag pr kalendermåned.
- et kronetillegg dersom arbeidstaker utsetter sin fratreden til et nærmere avtalt tidspunkt.

AAD vil i samråd med hovedsammenslutningene utarbeide nærmere retningslinjer.”

LANDSRÅDETS UTTALELSE OM PENSJON

”Til Akademikernes styre

8.11.02

Forskerforbundets Landsråd har vært samlet til møte 7. - 8. november 2002 og blant annet drøftet Pensjonskommisjonens foreløpige innstilling og mulige endringer i tjenstepensjonene.

Mange av delegatene har merket seg uttalelser fra Akademikernes tidligere og nåværende leder (jfr. NTB-melding i Dagsavisen 23. oktober 2002 og intervju med Christl Kvam i Aftenposten 27. oktober 2002). Uttalelsene har skapt sterke reaksjoner blant medlemmene som har etterlyst Forskerforbundets holdning og hvilken organisatorisk behandling som ligger til grunn for synspunktene. Reaksjonen gjelder både synspunkter som går ut på å endre ordningen med bruttopensjon, avvikle AFP-ordningen og hva medlemmene selv skal betale i pensjonsinnskudd.

Utspillene fra sentrale representanter i hovedorganisasjonen svekker Akademikernes fremtidige forhandlingsposisjon og skaper stor grad av uro og usikkerhet blant medlemmene. Forskerforbundets Landsråd kan ikke se at det er dekning for uttalelsene i styrevedtak eller enighet i Akademikernes organer for øvrig (jf. blant annet brev av 30. mai i år til pensjonskommisjonen gjengitt på Akademikernes hjemmeside).

Landsrådet understreker at pensjon er en del av de ansattes tilsetningsvilkår som ikke kan endres uten medvirkning fra partene i arbeidslivet. Forskerforbundet har sterke interesser i ordningene for offentlig sektor, da de omfatter de aller fleste av våre medlemmer. Vi tar sterk avstand fra forslag som svekker de ansattes opparbeidete rettigheter.

Det forutsettes at synspunkter fra berørte deler av organisasjonen tillegges avgjørende vekt i det videre arbeid med pensjonsspørsmål, inkl. tjenstepensjonsordninger, og at Akademikernes ledelse sørger for å legge til rette for en organisasjonsmessig prosess som gjør at medlemmenes interesser blir ivaretatt.

Kolbjørn Hagen
Leder av Forskerforbundets hovedstyre”